

Pracujący, bezrobotni i bierni zawodowo (wyniki wstępne Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności)¹

27.11.2024 r.

Według wstępnych wyników Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności w 3 kwartale br. zaobserwowano wzrost aktywności zawodowej ludności. Liczba pracujących i wskaźnik zatrudnienia były wyższe niż w 2 kwartale br., wzrosła także liczba osób bezrobotnych oraz stopa bezrobocia. Zmniejszyła się natomiast liczba osób biernych zawodowo.

58,6%

Współczynnik aktywności
zawodowej osób w wieku 15-89 lat

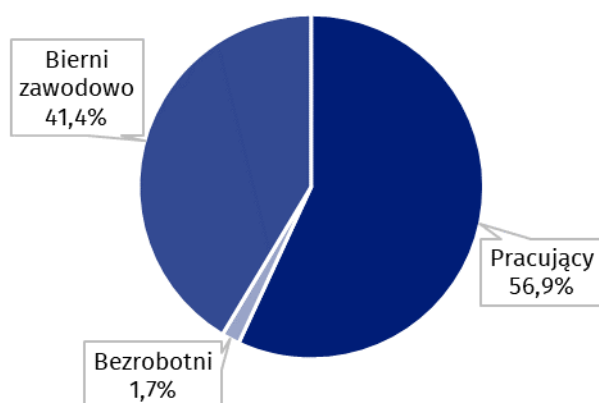
W 3 kwartale 2024 r. osoby aktywne zawodowo stanowiły 58,6% ludności² w wieku 15-89 lat. Wskaźnik ten był wyższy zarówno w porównaniu z 2 kwartałem 2024 r. (o 0,3 p. proc.), jak i z 3 kwartałem 2023 r. (choć w mniejszym stopniu - wzrost o 0,1 p. proc.). Współczynnik aktywności zawodowej wyniósł wśród mężczyzn 65,7%, a wśród kobiet 52,1%.

Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15-89 lat według BAEL

W 3 kwartale 2024 r. liczba osób aktywnych zawodowo w wieku 15-89 lat wyniosła 17 798 tys., z tego: 17 277 tys. stanowili pracujący, natomiast 521 tys. – bezrobotni. Populacja biernych zawodowo w tej grupie wieku liczyła 12 552 tys. osób.

Zbiorowość aktywnych zawodowo zwiększyła się w stosunku do 2 kwartału 2024 r. (o 120 tys. osób, tj. o 0,7%) oraz w mniejszym stopniu w odniesieniu do 3 kwartału 2023 r. (o 31 tys., tj. o 0,2%).

Wykres 1. Struktura ludności w wieku 15-89 lat według statusu na rynku pracy w 3 kwartale 2024 r.



Współczynnik aktywności zawodowej osób w wieku 15-89 lat w 3 kwartale 2024 r. był wyższy wśród mężczyzn i wyniósł 65,7%, w populacji kobiet kształtował się na poziomie 52,1% (odpowiednie wartości dla osób w wieku produkcyjnym³ to 84,3% oraz 78,8%). Analogiczne

Współczynnik aktywności zawodowej dla osób w wieku 15-89 lat w porównaniu z poprzednim kwartałem zwiększył się zarówno wśród mężczyzn, jak i kobiet. W stosunku do analogicznego okresu ubiegłego roku wśród kobiet odnotowano wzrost, a wśród mężczyzn spadek wskaźnika

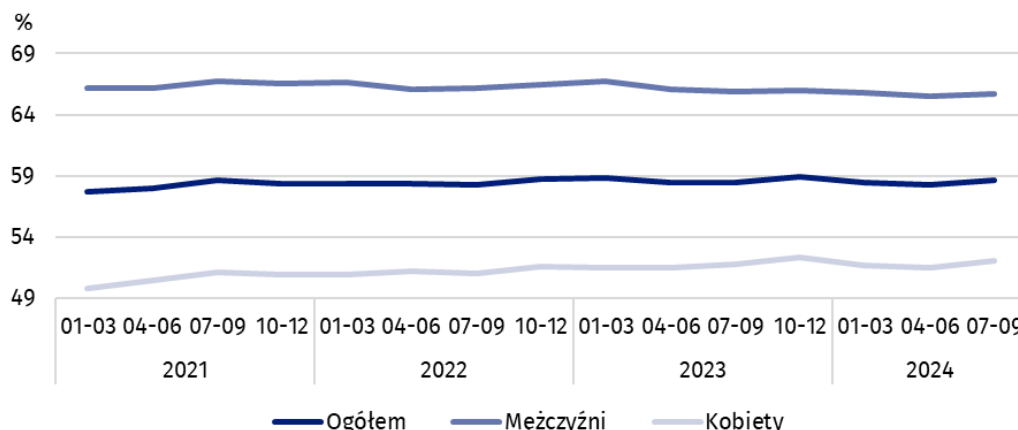
¹ Do uogólniania wyników badania na populację generalną zastosowano dane o ludności rezydującej w Polsce pochodzące z bilansów opracowanych na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań/NSP 2021. Dane za okres od 1 kw. 2021 r. do 3 kw. 2023 r. zostały przeliczone zgodnie z nową podstawą uogólniania wyników. Patrz uwagi metodologiczne na str. 8.

² Wyniki BAEL odnoszą się do ludności rezydującej, tj. przebywającej lub zamierzającej przebywać na terenie kraju co najmniej 12 miesięcy, zamieszkałej w gospodarstwach domowych.

³ Mężczyźni w wieku 18-64 lata i kobiety w wieku 18-59 lat.

wskaźniki dla mieszkańców miast oraz mieszkańców wsi wyniosły odpowiednio: 59,1% i 58,0% (w wieku produkcyjnym: 83,6% i 79,0%).

Wykres 2. Współczynnik aktywności zawodowej osób w wieku 15-89 lat



Wśród osób w wieku 15-89 lat, relacja liczby osób niepracujących (bezrobotnych lub biernych zawodowo) do pracujących zmniejszyła się w stosunku do poprzedniego kwartału i była taka sama jak w 3 kwartale 2023 r. W 3 kwartale 2024 r. na 1 000 osób pracujących przypadają 757 osób bezrobotnych lub biernych zawodowo w wieku 15-89 lat (w 2 kwartale 2024 r. – 764 osoby, a w 3 kwartale 2023 r. – 757 osób).

Wskaźnik opisujący relację liczby osób niepracujących do liczby osób pracujących zmniejszył się w porównaniu z 2 kwartałem 2024 r., ale był taki sam jak w 3 kwartale 2023 r.

56,9%

Wskaźnik zatrudnienia osób w wieku 15-89 lat

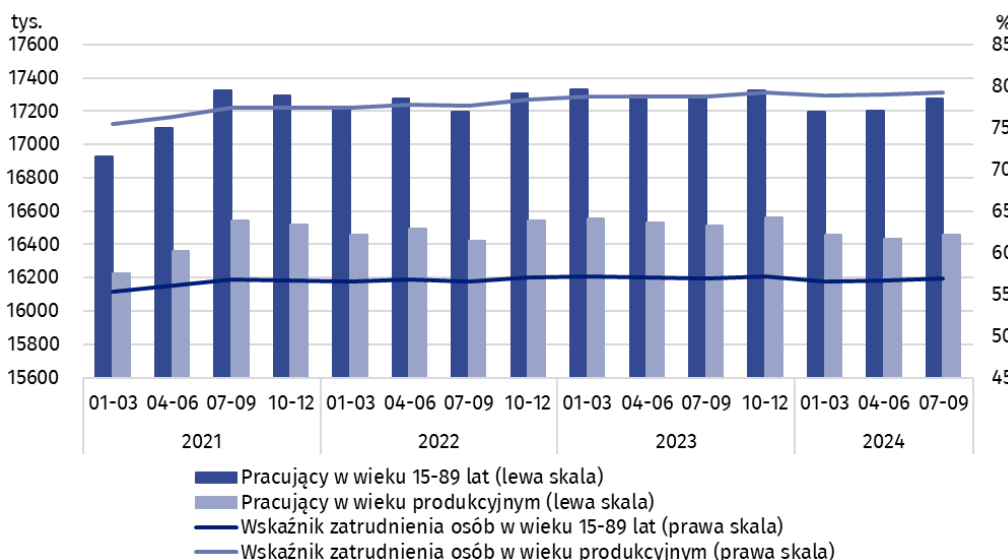
Osoby pracujące stanowiły w 3 kwartale 2024 r. 56,9% ludności w wieku 15-89 lat. Wskaźnik zatrudnienia był wyższy od notowanego w 2 kwartale 2024 r. (o 0,2 p. proc.), ale nie zmienił się w stosunku do obserwowanego w 3 kwartale 2023 r. Wyższy wskaźnik wystąpił w zbiorowości mężczyzn (63,9%) niż kobiet (50,5%).

Pracujący w wieku 15-89 lat według BAEL

W 3 kwartale 2024 r. populacja pracujących w wieku 15-89 lat liczyła 17 277 tys. osób i zwiększyła się w odniesieniu do 2 kwartału 2024 r. (o 72 tys. osób, tj. o 0,4%), natomiast w stosunku do 3 kwartału 2023 r. utrzymała się na tym samym poziomie.

Liczba pracujących była wyższa niż w ubiegłym kwartale, a w stosunku do tego samego okresu poprzedniego roku utrzymała się na tym samym poziomie

Wykres 3. Pracujący i wskaźnik zatrudnienia osób w wieku 15-89 lat i w wieku produkcyjnym



W porównaniu z 2 kwartałem 2024 r. liczba pracujących zwiększyła się zarówno wśród kobiet (o 48 tys. osób, tj. o 0,6%), jak i wśród mężczyzn (o 24 tys., tj. o 0,3%). Biorąc pod uwagę miejsce zamieszkania wzrost liczby pracujących nastąpił tylko wśród mieszkańców wsi (o 98 tys., tj. o 1,5%), natomiast wśród mieszkańców miast odnotowano zmniejszenie liczebności tej grupy (o 27 tys., tj. o 0,3%).

W porównaniu z 3 kwartałem 2023 r., spadek liczby osób pracujących odnotowano wśród mężczyzn (o 18 tys. osób, tj. o 0,2%), a wśród kobiet wzrost (o 16 tys., tj. o 0,2%), z kolei uwzględniając miejsce zamieszkania, zmniejszyła się liczba pracujących mieszkańców wsi (o 50 tys., tj. o 0,7%), a zwiększyła się liczba pracujących mieszkańców miast (o 47 tys., tj. o 0,4%).

W populacji pracujących, uwzględniając podział według płci, nadal przeważali mężczyźni, którzy stanowili 53,9% (tj. 9 308 tys. osób) tej zbiorowości, a biorąc pod uwagę miejsce zamieszkania – więcej było pracujących zamieszkałych w miastach (60,8%, tj. 10 505 tys.), co jest wprost konsekwencją większej liczby ludności w miastach niż na wsi (odpowiednio 3/5 i 2/5 ogółu ludności w Polsce).

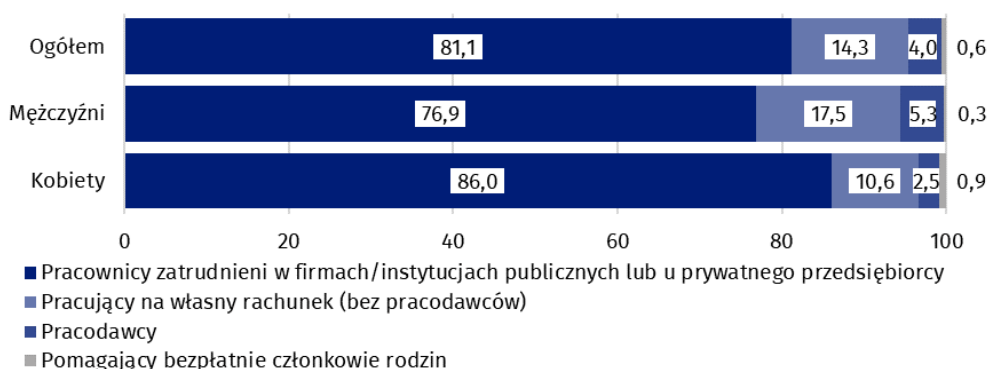
W 3 kwartale 2024 r. wskaźnik zatrudnienia ogółem wyniósł 56,9%, tj. o 0,2 p. proc. więcej niż w ubiegłym kwartale i tyle samo co przed rokiem.

Zgodnie z obserwowaną tendencją, był wyższy wśród mężczyzn (63,9%) niż wśród kobiet (50,5%), a uwzględniając miejsce zamieszkania wyższy poziom wskaźnika odnotowano w miastach (57,4%) niż na wsi (56,2%).

W ujęciu kwartalnym, podobnie jak w ogóle populacji pracujących, wskaźnik zatrudnienia zwiększył się wśród kobiet – o 0,3 p. proc., jak i wśród mężczyzn, choć w mniejszym stopniu – o 0,1 p. proc. Biorąc pod uwagę miejsce zamieszkania wzrost tego wskaźnika odnotowano tylko wśród mieszkańców wsi - o 0,7 p. proc., podczas gdy wśród mieszkańców miast wystąpił niewielki spadek (o 0,1 p. proc.).

W porównaniu z 3 kwartałem 2023 r. wzrostowi wskaźnika zatrudnienia wśród kobiet - o 0,2 p. proc., towarzyszył taki sam spadek wśród mężczyzn (o 0,2 p. proc.). W przypadku osób zamieszkałych na wsi wskaźnik ten obniżył się o 0,6 p. proc., a w miastach wzrósł o 0,4 p. proc.

Wykres 4. Struktura pracujących w wieku 15-89 lat według statusu zatrudnienia w głównym miejscu pracy w 3 kwartale 2024 r. (w %)



Wyniki BAEL wskazują, że w 3 kwartale 2024 r.:

- 16 095 tys. osób (tj. 93,2%) wykonywało pracę w pełnym wymiarze czasu, natomiast 1 181 tys. (tj. 6,8%) pracowało w niepełnym wymiarze,
- średnia liczba godzin przepracowanych w badanym tygodniu w głównym miejscu pracy wyniosła 39,6 godziny,
- w ogólnej liczbie pracujących udział pracowników zatrudnionych w firmach/instytucjach publicznych lub u prywatnego pracodawcy wyniósł 81,1% (14 013 tys. osób), pracujących na własny rachunek – 18,3%, a pomagających bezpłatnie członków rodzin – 0,6%, przy czym zdecydowanie większy udział pracujących na własny rachunek

Liczba pracujących w pełnym wymiarze czasu zwiększyła się w porównaniu z ubiegłym kwartałem, ale zmniejszyła się w porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku

odnotowano wśród mężczyzn (22,8%) niż kobiet (13,1%), natomiast odsetek zatrudnionych u państwowego bądź prywatnego pracodawcy był wyższy wśród kobiet (86,0%) niż mężczyzn (76,9%),

- zdecydowana większość pracowników zatrudnionych w firmach/instytucjach publicznych lub u prywatnego pracodawcy wykonywała swoją pracę w oparciu o umowę na czas nieokreślony (84,8%, tj. 11 878 tys. osób),
- sekcje, w których pracowało najwięcej osób to: przetwórstwo przemysłowe – 19,2% wszystkich pracujących (3 312 tys. osób), handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle – 13,0% (2 241 tys.), edukacja – 8,2% (1 424 tys.) oraz budownictwo – 7,7% (1 332 tys.).

W 3 kwartale 2024 r. największe wzrosty liczby pracujących w porównaniu z poprzednim kwartałem odnotowano w sekcji administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne (o 92 tys. osób) oraz w edukacji (o 64 tys.). Największe spadki dotyczyły natomiast liczby pracujących w sekcji handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (o 50 tys.) oraz w opiece zdrowotnej i pomocy społecznej (o 47 tys.).

W porównaniu z 3 kwartałem 2023 r. największe wzrosty liczby pracujących wystąpiły w przetwórstwie przemysłowym (o 169 tys. osób) oraz w transporcie i gospodarce magazynowej (o 75 tys.), zaś największe spadki – wśród pracujących w sekcji rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwie (o 255 tys.) oraz w sekcji handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (o 85 tys.).

W 3 kwartale 2024 r. 1605 tys. osób posiadało pracę, ale jej nie wykonywało w badanym tygodniu, co stanowiło 9,3% ogółu pracujących (analogiczna zbiorowość w poprzednim kwartale liczyła 839 tys., tj. 4,9%, a rok wcześniej 1496 tys., tj. 8,7%). Najczęstszymi przyczynami niewykonywania pracy były choroba własna oraz urlop płatny, bezpłatny bądź okolicznościowy – stanowiły one łącznie 81,4% wszystkich przyczyn nieobecności.

Liczba osób wykonujących swoją pracę w domu⁴, zwykle lub czasami, wyniosła 2 711 tys. osób, co stanowiło 15,7% wszystkich pracujących. W formie pracy zdalnej⁵ (nie jest tu uwzględniane miejsce wykonywania pracy) swoje obowiązki zawodowe wykonywało zwykle lub czasami 1 812 tys., tj. 10,5% wszystkich pracujących.

W formie pracy zdalnej pracowało 10,5% ogółu pracujących

2,9%

Stopa bezrobocia osób w wieku 15-89 lat

Osoby bezrobotne stanowiły w 3 kwartale 2024 r. 2,9% ludności aktywnej zawodowo w wieku 15-89 lat. Natężenie bezrobocia (mierzone stopą bezrobocia) zwiększyło się w porównaniu z 2 kwartałem 2024 r., jak i 3 kwartałem 2023 r. (jednakowo po 0,2 p. proc.). Stopa bezrobocia była niższa wśród mężczyzn niż wśród kobiet (2,7% wobec 3,2%).

Bezrobotni w wieku 15-74 lata według BAEL

W 3 kwartale 2024 r. populacja osób bezrobotnych w wieku 15-74 lata kształtowała się na poziomie 521 tys. i była wyższa zarówno w porównaniu z 2 kwartałem 2024 r. – o 49 tys. osób, tj. o 10,4%, jak i 3 kwartałem 2023 r. – o 33 tys., tj. o 6,8%.

Nieco ponad połowę zbiorowości bezrobotnych w 3 kwartale 2024 r. stanowiły kobiety – 50,9%, tj. 265 tys. osób. Udział bezrobotnych w miastach wyniósł 58,9% ogółu bezrobotnych, tj. 307 tys., co jest niższym odsetkiem niż udział ludności miast w populacji Polski (60,3%).

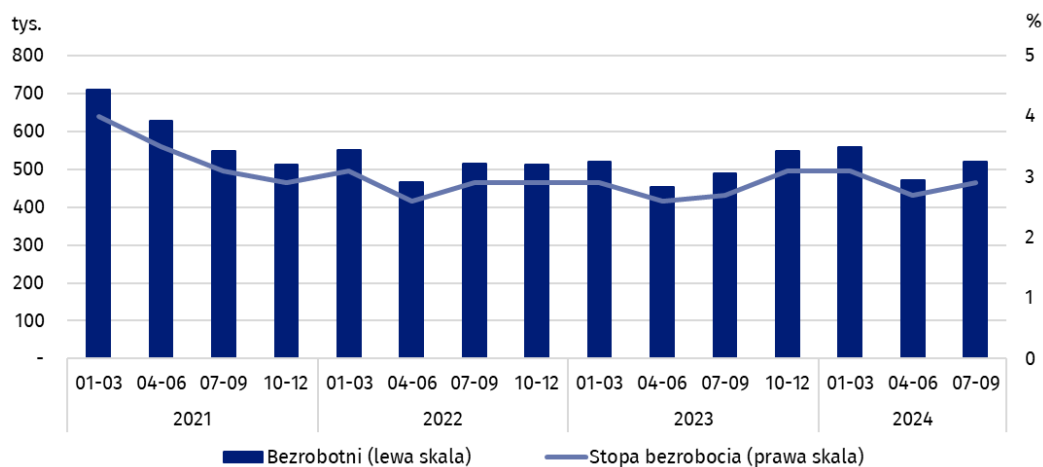
Liczba osób bezrobotnych była wyższa w porównaniu z ubiegłym kwartałem, jak i analogicznym okresem poprzedniego roku

⁴ Pracę w domu wykonują np. osoby, które prowadzą działalność gospodarczą i dom jest dla nich miejscem pracy oraz pracownicy zatrudnieni (najemni) wykonujący pracę w domu w formie pracy zdalnej.

⁵ Praca zdalna jest wykonywana poza zakładem pracy przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej.

Warto również zauważyć, że procentowy udział bezrobotnych wśród ogółu ludności w wieku 15-89 lat w podzbiorowościach wydzielonych według płci, jak i miejsca zamieszkania osiąga podobne wartości, tj. od 1,7% do 1,8%.

Wykres 5. Bezrobotni w wieku 15-74 lata i stopa bezrobocia osób w wieku 15-89 lat



Wzrost liczby osób bezrobotnych w porównaniu z 2 kwartałem 2024 r. wynikał przede wszystkim ze wzrostu liczebności tej populacji wśród kobiet (o 47 tys. osób, tj. o 21,6%), podczas gdy wśród mężczyzn pozostała ona na podobnym poziomie. Biorąc pod uwagę miejsce zamieszkania wzrost obserwowano zarówno wśród mieszkańców wsi, jak i miast, przy czym na wsi był on znacznie większy (odpowiednio o 35 tys., tj. o 19,6% i o 14 tys., tj. o 4,8%).

W porównaniu z 3 kwartałem 2023 r. wzrost liczby bezrobotnych nastąpił wśród kobiet (o 41 tys. osób, tj. o 18,3%), podczas gdy wśród mężczyzn odnotowano spadek (o 7 tys., tj. o 2,7%). Wśród osób bezrobotnych wyróżnionych według miejsca zamieszkania wzrost w analizowanym okresie wystąpił wśród mieszkańców wsi (o 44 tys., tj. o 25,9%), a wśród mieszkańców miast spadek (o 11 tys., tj. o 3,5%).

W 3 kwartale 2024 r. stopa bezrobocia wyniosła 2,9% i była wyższa od notowanej w 2 kwartale 2024 r., jak i 3 kwartale 2023 r. (wzrost jednakowo po 0,2 p. proc.). Niższą stopę bezrobocia obserwowano wśród mężczyzn niż wśród kobiet (2,7% wobec 3,2%).

W porównaniu z ubiegłym kwartałem stopa bezrobocia wśród kobiet wzrosła o 0,5 p. proc., a wśród mężczyzn pozostała na tym samym poziomie. Biorąc pod uwagę miejsce zamieszkania, wzrost stopy bezrobocia wystąpił przede wszystkim wśród mieszkańców wsi – o 0,5 p. proc., wśród mieszkańców miast odnotowano wzrost o 0,1 p. proc.

W porównaniu z 3 kwartałem 2023 r. wśród mężczyzn i kobiet obserwowano tę samą tendencję co w skali kwartału – wzrost natężenia bezrobocia wystąpił wśród kobiet – o 0,5 p. proc., a wśród mężczyzn nie odnotowano zmiany. Biorąc pod uwagę miejsce zamieszkania wzrost odnotowano wśród mieszkańców wsi – o 0,7 p. proc., a wśród mieszkańców miast spadek – o 0,2 p. proc.

Zmiany w poziomie stopy bezrobocia są zauważalne również przy uwzględnieniu podziału ludności według grup wieku.

Najwyższą stopę bezrobocia odnotowano wśród osób najmłodszych, tj. w grupie wieku 15-24 lata – 10,9%. Zdecydowanie niższe wartości stopy bezrobocia wystąpiły w pozostałych, starszych grupach wieku. U osób w wieku 25-34 lata stopa bezrobocia wyniosła 3,5%, u osób w wieku 35-44 lata – 2,2%, a w grupie osób w wieku 45-89 lat – 1,9%.

W porównaniu z 2 kwartałem 2024 r. stopa bezrobocia zwiększyła się w dwóch najmłodszych grupach wieku: wśród osób w wieku 15-24 lata – o 1,6 p. proc. i wśród osób w wieku 25-34 lata – o 0,5 p. proc. W pozostałych grupach wieku stopa bezrobocia się nie zmieniła i pozostała na poziomie obserwowanym w 2 kwartale 2024 r.

W odniesieniu do analogicznego kwartału poprzedniego roku niewielki spadek natężenia bezrobocia wystąpił wśród osób w wieku 15-24 lata oraz 45-89 lat (po 0,1 p. proc.).

Podobnie jak we wcześniejszych okresach, najwyższa stopa bezrobocia dotyczyła osób najmłodszych, tj. w wieku 15-24 lata, przy czym jej wartość zwiększyła się w porównaniu z poprzednim kwartałem, ale zmniejszyła się w niewielkim stopniu w odniesieniu do analogicznego kwartału 2023 roku

W pozostałych dwóch analizowanych grupach nastąpiły wzrosty wskaźnika (o 0,2 p. proc. wśród osób w wieku 35-44 lata oraz o 0,7 p. proc. wśród osób w wieku 25-34 lata).

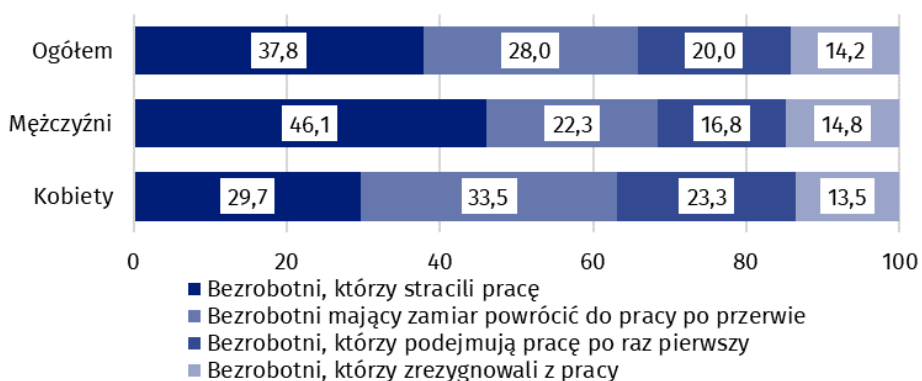
Analizując natężenie bezrobocia według poziomu wykształcenia osób bezrobotnych należy zauważyć, że w najlepszej sytuacji nadal pozostają osoby z wykształceniem wyższym – stopa bezrobocia w tej grupie jest najniższa – w 3 kwartale 2024 r. wyniosła 1,5%. Dla osób posiadających wykształcenie policealne lub średnie zawodowe/branżowe, stopa bezrobocia w 3 kwartale 2024 r. kształtowała się na poziomie 3,2%, a dla posiadających wykształcenie zasadnicze zawodowe/branżowe – na poziomie 3,4%. Nieco wyższą stopę bezrobocia niż dla absolwentów szkół zawodowych, odnotowuje się wśród osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym – w 3 kwartale 2024 r. wyniosła ona 4,7%. Natomiast najwyższą stopą bezrobocia charakteryzują się osoby z najniższym poziomem wykształcenia, tj.

z wykształceniem gimnazjalnym lub niższym, w 3 kwartale 2024 r. wyniosła ona 9,7%. W porównaniu z 2 kwartałem 2024 r. stopa bezrobocia zwiększyła się w większości grup wyodrębnionych ze względu na poziom wykształcenia (od 0,3 p. proc. wśród osób z wykształceniem wyższym do 0,7 p. proc. u osób z wykształceniem gimnazjalnym i niższym). Jedynie wśród osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym/branżowym stopa bezrobocia zmniejszyła się, ale spadek był niewielki – o 0,1 p. proc.

Podobne tendencje obserwowano w porównaniu z 3 kwartałem 2023 r. Natężenie bezrobocia zmniejszyło się tylko wśród osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym/branżowym (o 1,0 p. proc.), w pozostałych grupach osób bezrobotnych wyodrębnionych według poziomu wykształcenia, stopa bezrobocia wzrosła (od 0,2 p. proc. wśród osób z wykształceniem wyższym do 3,7 p. proc. wśród osób z wykształceniem gimnazjalnym lub niższym).

Każda osoba bezrobotna została zaliczona do jednej z czterech kategorii wydzielonych z uwagi na przyczynę napływu do bezrobocia. Największą populację stanowili bezrobotni, którzy stracili pracę, tzn. osoby, które odeszły z ostatniego miejsca pracy w ciągu ostatnich 3 miesięcy nie z własnej inicjatywy (37,8%, tj. 197 tys. osób). Udział bezrobotnych mających zamiar powrócić do pracy po przerwie (trwającej dłużej niż 3 miesiące) wyniósł 28,0% (tj. 146 tys.), przy czym wśród kobiet udział ten był znacznie wyższy niż wśród mężczyzn i wyniósł odpowiednio: 33,5% i 22,3%. Bezrobotni, którzy poszukują pierwszej pracy stanowili 20,0% (tj. 104 tys.), a bezrobotni którzy zrezygnowali z pracy z własnej inicjatywy 14,2% (tj. 74 tys.).

Wykres 6. Struktura bezrobotnych według źródła napływu do bezrobocia w 3 kwartale 2024 r. (w %)



W 3 kwartale 2024 r. osoby bezrobotne poszukiwały pracy przeciętnie⁶ 7,6 miesiąca (w poprzednim kwartale, jak i 3 kwartale 2023 r. było to 7,5 miesiąca). Najdłużej pracy przeciętnie poszukiwały osoby w wieku 55-74 lata (9,7 miesiąca), 45-54 lata (9,1 miesiąca) i 35-44 lata (9,0 miesiące), najkrócej natomiast – osoby najmłodsze, tj. w wieku 15-19 lat (3,2 miesiąca) oraz 25-29 lat (5,6 miesiąca).

⁶ Przekiętny czas poszukiwania pracy to okres, **od którego** osoby bezrobotne jej poszukują, poniewa w większości przypadków osoby te jeszcze nie znalazły pracy.

Bezrobocie w najwyższym stopniu dotykało osoby posiadające najniższy poziom wykształcenia

Przekiętny czas, od którego osoby bezrobotne poszukiwały pracy w 3 kwartale 2024 r. wyniósł 7,6 miesiąca

41,4%

Udział osób biernych zawodowo
wśród ogółu ludności w wieku
15-89 lat

Osoby biernie zawodowo stanowiły w 3 kwartale 2024 r. 41,4% ogółu ludności w wieku 15-89 lat. Odsetek ten kształtował się na niższym poziomie w porównaniu z poprzednim kwartałem (spadek o 0,3 p. proc.), jak i w odniesieniu do 3 kwartału 2023 r. (niewielki spadek o 0,1 p. proc.).

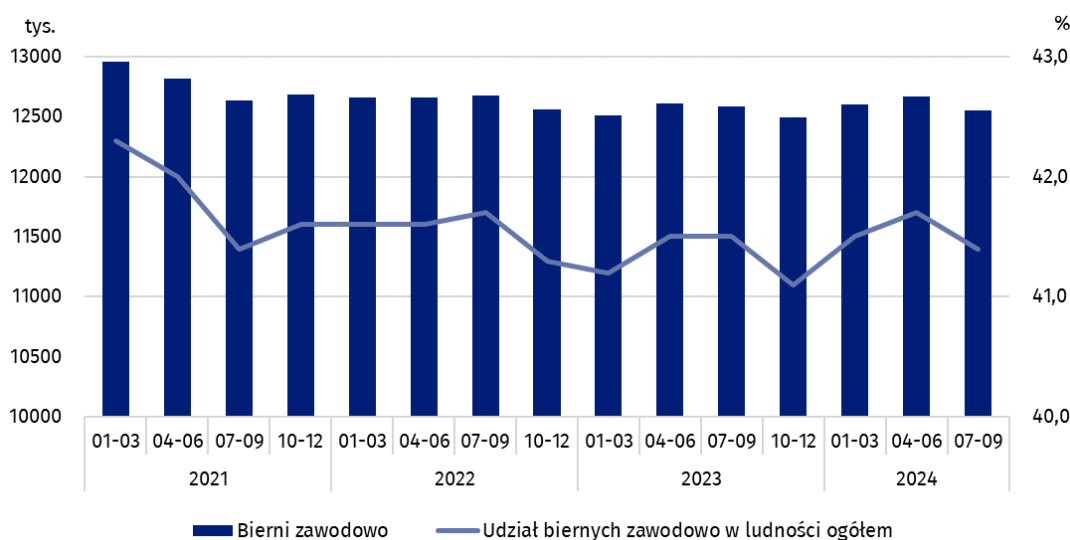
Osoby biernie zawodowo w wieku 15-89 lat według BAEL

W 3 kwartale 2024 r. populacja osób biernych zawodowo w wieku 15-89 lat wyniosła 12 552 tys. i była niższa w odniesieniu do 2 kwartału 2024 r. (o 115 tys. osób, tj. o 0,9%), jak i w porównaniu z 3 kwartałem 2023 r. (o 36 tys., tj. o 0,3%).

Ponad połowę osób biernych zawodowo stanowiły kobiety – w analizowanej grupie wieku ich odsetek wyniósł 60,2% (7 558 tys.). Kobiety biernie zawodowo stanowiły 47,9% ogółu wszystkich kobiet w wieku 15-89 lat, podczas gdy analogiczny wskaźnik wśród mężczyzn wynosił 34,3%. Uwzględniając podział na miasto i wieś większą część biernych zawodowo stanowili mieszkańcy miast (59,7%, tj. 7 491 tys.), co jest związane z większą populacją ludności w miastach niż na wsi (odpowiednio 3/5 i 2/5 ogółu ludności w Polsce). Udział biernych zawodowo wśród ogółu mieszkańców miast w analizowanej grupie wieku kształtował się na poziomie 40,9%, a wśród mieszkańców wsi wyniósł 42,0%.

Kobiety nadal stanowią
większość populacji
biernych zawodowo

Wykres 7. Bierni zawodowo oraz udział biernych zawodowo w ludności w wieku 15-89 lat



W porównaniu z 2 kwartałem 2024 r. zmniejszyła się zarówno liczba biernych zawodowo kobiet (o 93 tys. osób, tj. o 1,2%), jak i mężczyzn (o 22 tys., tj. o 0,4%). Spadek liczby biernych zawodowo odnotowano wśród ogółu mieszkańców wsi (o 117 tys., tj. o 2,3%), a wśród mieszkańców miast ich liczba utrzymała się na podobnym poziomie.

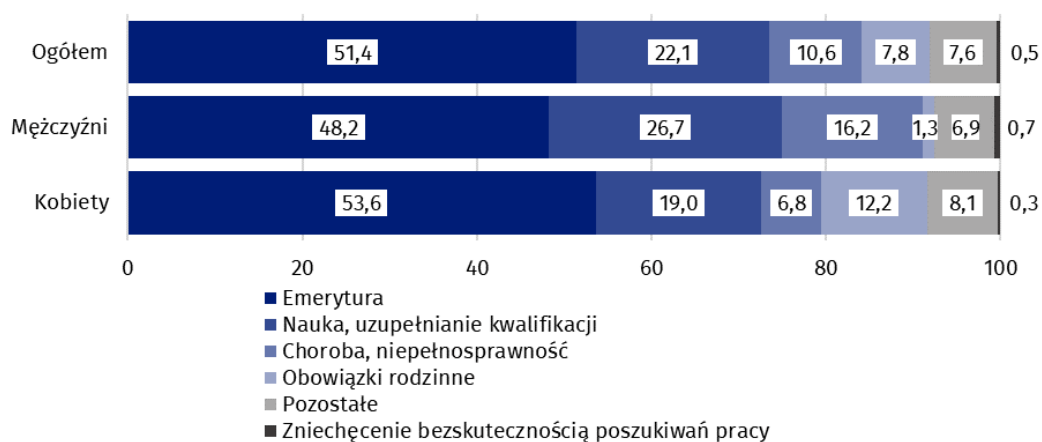
W porównaniu z analogicznym kwartałem 2023 r. zmniejszyła się liczba biernych zawodowo kobiet (o 61 tys. osób, tj. o 0,8%), podczas gdy wśród mężczyzn nastąpił wzrost (o 25 tys., tj. o 0,5%). Spadek liczby biernych zawodowo odnotowano wśród mieszkańców miast – o 71 tys., tj. o 0,9%, a wśród mieszkańców wsi wzrost – o 35 tys., tj. o 0,7%.

Populacja biernych zawodowo jest specyficzna, jeżeli chodzi o zasoby dla rynku pracy. W ramach tej zbiorowości znajdują się bowiem zarówno osoby, które jeszcze nie weszły na rynek pracy (w tym większość uczącej się młodzieży), jak i osoby, które już definitywnie z rynku pracy odeszły albo nigdy na rynek pracy nie trafią (część emerytów, rencistów, osoby utrzymujące się z innych źródeł niż praca), ale też osoby, które weszły na rynek pracy, potem częściowo się zdezaktywizowały i po przerwie na ten rynek pracy zechcą powrócić.

W 3 kwartale 2024 r. w zbiorowości osób biernych zawodowo w wieku 15-74 lata, liczącej 9 951 tys. (dla tej grupy wieku ustalana była przyczyna bierności) ponad połowę stanowili emeryci (51,4%), a drugą w kolejności grupą byli uczniowie i studenci (22,1%). Warto zauważyć, że nauka, uzupełnianie kwalifikacji oraz choroba lub niepełnosprawność częściej były przyczynami bierności zawodowej wśród mężczyzn (odpowiednio: 26,7% i 16,2%) niż wśród kobiet (odpowiednio: 19,0% i 6,8%). Z drugiej strony obowiązki rodzinne znacznie częściej były przyczyną bierności zawodowej kobiet (12,2%) niż mężczyzn (1,3%).

W przypadku 3 801 tys. osób biernych zawodowo w wieku produkcyjnym (kobiety w wieku 18-59 lat i mężczyźni w wieku 18-64 lata) najczęstszymi przyczynami bierności były: nauka i podnoszenie kwalifikacji – 28,3%, choroba, niepełnosprawność – 24,8% oraz obowiązki rodzinne – 19,6%. Emeryturę jako powód bierności na rynku pracy wskazało 8,8% osób w wieku produkcyjnym, a osoby zniechęcone bezskutecznością poszukiwania pracy stanowiły 1,2% tej grupy.

Wykres 8. Struktura osób biernych zawodowo w wieku 15-74 lata według płci i przyczyn bierności w 3 kwartale 2024 r. (w %)



Uwagi metodologiczne

Niniejsza informacja sygnałowa została przygotowana na podstawie uogólnionych wyników reprezentacyjnego **Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL)**.

Od 4 kwartału 2023 r. do uogólniania wyników badania na populację generalną zastosowano dane o ludności rezydującej Polski zamieszkałej w mieszkaniach, pochodzące z bilansów opracowanych na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań z 2021 (do 3 kw. 2023 r. wyniki były uogólniane na populację generalną z wykorzystaniem danych o ludności pochodzących z bilansów opracowanych na podstawie wyników NSP 2011). Dane opublikowane w niniejszej informacji sygnałowej, jak i dołączonych tablicach za okres od 1 kw. 2021 r. do 3 kw. 2023 r., zostały przeliczone zgodnie z nową podstawą uogólniania danych, są zatem porównywalne.

Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności (ang. Labour Force Survey – LFS) prowadzone jest w Polsce kwartalnie od maja 1992 r. i doskonalone zgodnie z zaleceniami Międzynarodowej Organizacji Pracy i Eurostatu.

Podstawą metodologii BAEL od 1 kwartału 2021 r. są definicje pracujących, bezrobotnych oraz biernych zawodowo zgodne z Rezolucją dotyczącą statystyki pracy, zatrudnienia i niepełnego wykorzystania siły roboczej, wypracowaną w 2013 r. podczas 19 Międzynarodowej Konferencji Statystyków Pracy w Genewie (ICLS) i zarekomendowane przez Międzynarodową Organizację Pracy (MOP/ILO) do stosowania we wszystkich krajach. **Przedmiotem badania jest sytuacja w zakresie aktywności ekonomicznej ludności, tzn. fakt wykonywania pracy, pozostawiania bezrobotnym lub biernym zawodowo w badanym tygodniu.** W Unii Europejskiej wdrożenie zapisów ww. rezolucji nastąpiło poprzez ustanowienie nowych aktów prawnych. **Od 2021 r. EU-LFS jest jednym z kluczowych badań objętych rozporządzeniem ramowym dla statystyki**

Nauka i podnoszenie kwalifikacji były najczęstszym powodem bierności zawodowej osób w wieku produkcyjnym, a obowiązki rodzinne znacznie częściej były przyczyną bierności zawodowej kobiet

społecznej (tzw. IESS FR⁷). Towarzyszące IESS FR akty implementacyjne w dziedzinie zasobów pracy precyzują zakres badania zasadniczego i badań modułowych, określają organizację badania oraz szczegółowo definiują poszczególne populacje wyodrębniane ze względu na status osób na rynku pracy.

Szczegółowe wyniki badania, jak również aktualna metodologia – obowiązująca od 1 kwartału 2021 r., znajdują się w kwartalnej publikacji „Aktywność ekonomiczna ludności Polski” oraz w Zeszycie metodologicznym BAEL, ww. opracowania dostępne są na stronie internetowej GUS:

<https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rynek-pracy/pracujacy-bezrobotni-bierni-zawodowo-wg-bael/aktywnosc-ekonomiczna-ludnosci-polski-2-kwartal-2024-roku,4,55.html>

<https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rynek-pracy/zasady-metodyczne-rocznik-pracy/zeszyt-metodologiczny-badanie-aktywnosci-ekonomicznej-ludnosci,3,2.html>

⁷ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1700 z dnia 10 października 2019 r. ustanawiające wspólne ramy statystyk europejskich dotyczących osób i gospodarstw domowych, opartych na danych na poziomie indywidualnym zbieranych metodą doboru próby.

Opracowanie merytoryczne:
Departament Badań Społecznych i Rynku Pracy
Dyrektor Hanna Strzelecka
Tel.: 22 608 32 79

Rozpowszechnianie:
Wydział Współpracy z Mediami
Tel. komórkowy: +48 695 255 032
Tel. stacjonarne: +48 22 608 38 04, +48 22 449 41 45,
+48 22 608 30 09
e-mail: obslugaprasowa@stat.gov.pl

-  www.stat.gov.pl
-  [@GUS_STAT](https://twitter.com/GUS_STAT)
-  [@GlownyUrzadStatystyczny](https://www.facebook.com/GlownyUrzadStatystyczny)
-  [gus_stat](https://www.instagram.com/gus_stat)
-  [glownyurządstatystyczny](https://www.youtube.com/glownyurządstatystyczny)
-  [glownyurządstatystyczny](https://www.linkedin.com/company/glownyurządstatystyczny)

Powiązane opracowania

[Zeszyt metodologiczny. Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności](#)

[Aktywność ekonomiczna ludności Polski](#)

[Inne opracowania zawierające wyniki BAEL i modułów BAEL stat.gov.pl → Obszary tematyczne → Rynek pracy](#)

Temat dostępny w bazach danych

[Strateg → Obszary tematyczne → Rynek pracy](#)

[Bank Danych Lokalnych → Rynek pracy](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Aktywność ekonomiczna według BAEL](#)

[Ludność aktywna zawodowo według BAEL](#)

[Pracujący według BAEL](#)

[Bezrobotni według BAEL](#)

[Ludność bierna zawodowo według BAEL](#)

[Współczynnik aktywności zawodowej ludności według BAEL](#)

[Wskaźnik zatrudnienia według BAEL](#)

[Stopa bezrobocia według BAEL](#)